

Die Larven der Hydrachnellae, ihre parasitische Entwicklung und ihre Systematik. — Parasitologische Schriftenreihe, Heft 10, 1959. (In Bibliothek N.E.V.).

Dit interessante geschrift is als het ware een verbeterde en door vele eigen waarnemingen aangevulde bewerking van de eerste samenvatting op dit gebied door WESENBERG-LUND in 1918.

De inleiding toont aan, hoe men bij het onderzoek van het parasitisme bij Hydrachnellae, behalve over tijd en geduld, ook over een laboratorium-outillage moet beschikken, om de vele moeilijkheden te overwinnen. Het geschrift bevestigt ook hoe weinig nog over dit onderwerp bekend is, om maar niet te spreken over Hydrachnellae uit andere werelddelen.

Het werk bestaat uit twee delen: een morfologisch-systematisch deel en een algemeen deel. Het eerste deel bevat zeven hoofdstukken. Hoofdstuk 2 geeft de algemene morfologie der larven en bespreekt de verschillende typen, uitgaande van hetgeen reeds vroeger bekend werd (KRAMER). Hoofdstuk 4 geeft een determinatietabel voor de families en hoofdstuk 5 een voor de genera en soorten, voor zover bekend en mogelijk. Behalve hetgeen VIETS in 1936 over deze onderwerpen gaf, zijn de tabellen origineel en een hele vooruitgang, alhoewel een eerste begin. Hoofdstuk 6 geeft diagnosen van de families, genera en soorten. Hoofdstuk 7 behandelt de systematiek van families en genera op grond van de larvenmorfologie.

Het algemene deel behandelt in 5 hoofdstukken de ontwikkeling, de ontwikkelingstypen, de gevolgen van de parasitaire levenswijze, alsmede de fylogenie.

Tot slot is er een samenvatting.

Punt 4 hiervan vermeldt enkele conclusies van belang voor de systematiek van de Hydrachnellae, terwijl het laatste punt 10 eindigt met de zin: „Met uitzondering van *Hydrovolzia* moeten de (zoet-)watermijten als fylogenetisch „einheitlich” gezien worden. Hiermede zullen verschillende onderzoekers het waarschijnlijk niet eens zijn. — A. J. BESSELING.

Enkele opmerkingen over de copulatie bij Lepidoptera. Bij een uit het ei gekweekt paartje van *Spilosoma lubricipeda* L. (*menthastri* Esp.), dat vervroegd was, begon de copulatie 9 maart om 20.16 en werd 12 maart om 19.27 beëindigd, duurde dus bijna drie dagen. Dit lijkt mij toch wel bijzonder lang!

Een pas uitgekomen wijfje van *Peridea anceps* Goeze, waarvan de pop eveneens vervroegd was, copuleerde reeds, terwijl het nog bezig was de vleugels te rekken. Dit komt wel geregeld voor bij de grote spinners, zoals *Lasiocampa quercus* L. en *Aglia tau* L., maar bij een Notodontide had ik het nog nooit waargenomen.

In *Ent. Ber.* 13: 115 (1950) beschrijft de heer KOOI het gedrag van een door hem waargenomen wijfje van *Conistra vaccinii* L. op een boomstam in het voorjaar van 1950. Het dier zat met half uitgespreide vleugels en opgericht abdomen. Hij vroeg zich af, wat deze houding betekende.

Ik kan hierop met zekerheid uit eigen ervaring antwoorden, dat het wijfje op deze manier het mannetje lokt. Verscheidene malen trof ik wijfjes van *vaccinii* aan bij het zoeken naar de wijfjes van *Erannis*-soorten en van *Alsophila aescularia*. Ze zaten dan op eikestammen en meest ongeveer 1,60 m van de grond. Tweemaal maakte ik met wat geduld en ten koste van koude voeten mee, dat een mannetje aanvloog, waarop vrijwel dadelijk de copulatie volgde. Enkele malen vond ik een paartje in copula, altijd in het voorjaar, nooit in het najaar. Het opkweken van een eilegsel van zo'n meegenomen paartje leverde echter weinig resultaat op, de 60 eruit voortkomende imagines waren vrijwel identiek!

W. J. BOER LEFFEF, Korteweg 53, Apeldoorn (Med. R. I. V. O. N.).